

AKTAI, PRIIMTI REMIANTIS ES SUTARTIES VI ANTRAŠTINE DALIMI

TARYBOS PAMATINIS SPRENDIMAS 2008/919/TVR

2008 m. lapkričio 28 d.

iš dalies keičiantis Pamatinį sprendimą 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

ir vis labiau naudojasi naujomis technologijomis, visų
pirma internetu.atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 29 straipsnį,
31 straipsnio 1 dalies e punktą ir 34 straipsnio 2 dalies
b punktą,

- (4) Internetas naudojamas siekiant Europoje įkvėpti ir sutelkti vietos teroristų tinklus ir pavienius asmenis; jis taip pat pasitarnauja kaip informacijos apie teroristines priemones ir metodus šaltinis, t. y. atlieka „virtualios teroristų rengimo stovyklos“ funkciją. Esant labai mažoms sąnaudoms ir rizikai, labai padidėjo viešas kursavimas įvykdyti teroristinius nusikaltimus, verbavimas teroristinei veiklai ir teroristų rengimas.

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Terorizmas yra vienas sunkiausių visuotinių vertybių – žmogaus orumo, laisvės, lygybės ir solidarumo, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, pažeidimų. Be to, terorizmas yra vienas iš pavojingiausių išpuolių, nukreiptų prieš demokratijos ir teisinės valstybės principus, kurie yra bendri valstybėms narėms ir kuriais grindžiama Europos Sąjunga.
- (2) 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu ⁽²⁾ yra Europos Sąjungos kovos su terorizmu politikos pagrindas. Sukūrus visoms valstybėms narėms bendrą teisinę sistemą, visų pirma suderinus teroristinių nusikaltimų sąvokos apibrėžtį, buvo sudarytos sąlygos suformuoti ir plėtoti Europos Sąjungos kovos su terorizmu politiką, grindžiamą pagarba pagrindinėms teisėms ir teisei valstybei.
- (3) Pastaraisiais metais išaugo ir sparčiai išplito terorizmo grėsmė, pasikeitė teroristų ir jų šalininkų veiklos metodai, struktūriškai ir hierarchiškai organizuotas grupes pakeitė pusiau savarankiški, laisvais saitais tarpusavyje susieti elementai. Tokie elementai sujungia tarptautinius tinklus

- (5) 2004 m. lapkričio 5 d. Europos Vadovų Tarybos patvirtintoje Hagos programoje dėl laisvės, saugumo ir teisingumo stiprinimo Europos Sąjungoje pabrėžiama, kad veiksmingai terorizmo prevencijai ir kovai su juo visapusiškai gerbiant pagrindines teises būtina, kad valstybės narės neapribotų savo veiklos vien savo saugumo palaikymo veiksmais, bet taip pat sutelktų dėmesį į visos Sąjungos saugumą.
- (6) Tarybos ir Komisijos Hagos programos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo stiprinimo Europos Sąjungoje įgyvendinimo veiksmų plane ⁽³⁾ primenama, kad siekiant kovoti su terorizmu būtinas visuotinis atsakas ir kad Sąjunga negali nei ignoruoti, nei nepateisinti piliečių lūkesčių, kuriuos jie sieja su Sąjunga. Be to, jame nurodoma, kad daugiausia dėmesio turi būti skiriama įvairiems prevencijos, pasirengimo ir reagavimo aspektams siekiant toliau stiprinti ir prireikus papildyti valstybių narių gebėjimus kovoti su terorizmu, ypač atsižvelgiant į įdarbinimo, finansavimo, rizikos analizės, ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos ir pasekmių valdymo klausimus.
- (7) Šiame pamatiniame sprendime numatoma baudžiamoji atsakomybė už nusikalstamą veiką, susijusią su terorizmo veikla, kad mažinant informacijos, galinčios paskatinti asmenis įvykdyti teroro aktą, sklaidą, būtų galima pasiekti bendresnį politinį terorizmo prevencijos tikslą.

⁽¹⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

⁽²⁾ OL L 164, 2002 6 22, p. 3.

⁽³⁾ OL C 198, 2005 8 12, p. 1.

- (8) Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijoje 1624 (2005) valstybės raginamos imtis būtinų ir tinkamų priemonių, atitinkančių jų pagal tarptautinę teisę prisiimtus įsipareigojimus, ir įstatymu uždrausti kurstymą įvykdyti teroro aktą ar aktus ir užkirsti kelią tokiems veiksams. 2006 m. balandžio 27 d. Jungtinių Tautų Generalinio Sekretoriaus pranešime „Susivieniję prieš terorizmą: pasaulinės kovos su terorizmu strategijos rekomendacijos“ minėta rezoliucija aiškinama kaip pagrindas, kuriuo grindžiamas baudžiamosios atsakomybės taikymas už kurstymą įvykdyti teroro aktą arba verbavimą teroristinei veiklai, be kita ko, pasitelkiant internetą. 2006 m. rugsėjo 8 d. Jungtinių Tautų pasaulinėje kovos su terorizmu strategijoje nurodoma, kad JT valstybės narės nusprendė iširti veiksmų koordinavimo tarptautiniu ir regionų lygiu būdus ir priemones, siekiant kovoti su visų formų terorizmu ir su visomis jo apraiškomis internete.
- (9) Europos Tarybos konvencijoje dėl terorizmo prevencijos įtvirtinama jos Susitariančiųjų Šalių pareiga taikyti baudžiamąją atsakomybę už neteisėtą ir tyčinį viešą kurstymą įvykdyti teroristinį nusikaltimą ir verbavimą teroristinei veiklai bei teroristų rengimą.
- (10) Visose valstybėse narėse turėtų būti toliau derinama teroristinių nusikaltimų, įskaitant su teroristine veikla susijusią nusikalstamą veiką, sąvokų apibrėžtis, kad į ją būtų įtrauktas viešas kurstymas įvykdyti teroristinį nusikaltimą, verbavimas teroristinei veiklai ir teroristų rengimas, jei ši veika buvo tyčinė.
- (11) Turėtų būti numatytos sankcijos fiziniams asmenims už tyčinį viešą kurstymą vykdyti teroristinius nusikaltimus, verbavimą teroristinei veiklai ir teroristų rengimą ar už tai atsakingiems juridiniams. Už tokias elgesio formas visose valstybėse narėse turėtų būti numatyta vienoda atsakomybė, neatsižvelgiant į tai, ar veiksmai buvo atlikti internetu.
- (12) Kadangi šio pamatinio sprendimo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti vienašališkai, ir, atsižvelgiant į būtinybę turėti Europos mastu suderintas nuostatas, tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydami subsidiarumo principo, kaip nustatyta EB Sutarties 5 straipsnyje ir nurodyta ES Sutarties 2 straipsnyje, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal proporcingumo principą, nustatytą EB Sutarties 5 straipsnyje, šiuo pamatiniu sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (13) Sąjunga laikosi ES sutarties 6 straipsnio 2 dalimi pripažintų ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, būtent jos II ir VI skyriuose, įtvirtintų principų. Nė viena šio pamatinio sprendimo nuostata negali būti aiškinaama taip, kad ja siekiama mažinti ar riboti pagrindines teises ar laisves, pavyzdžiui, saviraiškos, susirinkimų arba asociacijos laisvę, teisę į pagarbą asmeniniam ir šeimos gyvenimui, įskaitant teisę į susirašinėjimo konfidencialumą.

- (14) Viešas kurstymas įvykdyti teroristinius nusikaltimus, verbavimas teroristinei veiklai ir teroristų rengimas yra tyčiniai nusikaltimai. Todėl nė viena šio pamatinio sprendimo nuostata negali būti aiškinama taip, kad ja siekiama mažinti arba riboti informacijos sklaidą moksliniams, akademiniams arba informavimo tikslams. Radikalių, poleminių ar prieštaringų nuomonių reiškimas viešai diskutuojant opiais politiniais klausimais, įskaitant terorizmą, nepatenka į šio pamatinio sprendimo taikymo sritį, ir visų pirma į viešo kurstymo įvykdyti teroristinius nusikaltimus sąvokos apibrėžtį.
- (15) Baudžiamoji atsakomybė pagal šį pamatinį sprendimą turėtų būti taikoma proporcingai nusikalstamos veikos pobūdžiui ir aplinkybėms, atsižvelgiant į tai, kad siekiama teisėtų tikslų ir kad to reikia demokratinei visuomenei, bei panaikinant visų formų savivalę arba diskriminaciją,

PRIĖMĖ ŠĮ PAMATINĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pakeitimai

Pamatinis sprendimas 2002/475/TVR iš dalies keičiamas taip:

- 1) 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„3 straipsnis

Su teroristine veikla susiję nusikaltimai

1. Šiame pamatiniame sprendime:

- a) viešas kurstymas įvykdyti teroristinį nusikaltimą – viešas pareiškimo paskelbimas arba kitoks visuomenės informavimas, siekiant paraginti įvykdyti vieną iš 1 straipsnio 1 dalies a–h punktuose išvardytų nusikalstamų veikų, jeigu dėl tokių veiksmų, neatsižvelgiant į tai, ar jais tiesiogiai propaguojami teroristiniai nusikaltimai, kyla pavojus, kad gali būti įvykdyta viena ar keletas tokių nusikalstamų veikų;
- b) verbavimas teroristinei veiklai – kito asmens skatinimas įvykdyti vieną iš 1 straipsnio 1 dalies a–h punktuose arba 2 straipsnio 2 dalyje išvardytų nusikalstamų veikų;
- c) teroristų rengimas – mokymas pasigaminti arba naudoti sprogmenis, šaunamuosius ar kitus ginklus, kenksmingas arba pavojingas medžiagas arba taikyti kitus specialius metodus ar būdus, siekiant įvykdyti vieną iš 1 straipsnio 1 dalies a–h punktuose išvardytų nusikalstamų veikų ir žinant, kad formuojamus gebėjimus ketinama pasitelkti šiam tikslui.

2. Kiekviena valstybė narė imasi reikiamų priemonių, kad nusikalstamomis veikomis, susijusiomis su teroristine veikla, būtų laikomi šie tyčiniai veiksmai:

- a) viešas kurstymas įvykdyti teroristinį nusikaltimą;
- b) verbavimas teroristinei veiklai;
- c) teroristų rengimas;
- d) vagystė sunkinančiomis aplinkybėmis siekiant įvykdyti vieną iš 1 straipsnio 1 dalyje išvardytų nusikalstamų veikų;
- e) turto prievartavimas siekiant įvykdyti vieną iš 1 straipsnio 1 dalyje išvardytų nusikalstamų veikų;
- f) suklastotų administracinių dokumentų rengimas siekiant įvykdyti vieną iš 1 straipsnio 1 dalies a–h punktuose ir 2 straipsnio 2 dalies b punkte išvardytų nusikalstamų veikų.

3. Tam, kad už veiką, kaip nurodyta 2 dalyje, būtų baudžiama, nebūtina, kad teroristinis nusikaltimas būtų faktiškai įvykdytas.“

2) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

Pagalba ar bendrininkavimas, kurstymas ir kėsinimasis

1. Kiekviena valstybė narė imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už pagalbą ar bendrininkavimą įvykdant 1 straipsnio 1 dalyje, 2 straipsnyje arba 3 straipsnyje nurodytą nusikalstamą veiką būtų baudžiama.

2. Kiekviena valstybė narė imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už kurstymą įvykdyti 1 straipsnio 1 dalyje, 2 straipsnyje arba 3 straipsnio 2 dalies d–f punktuose nurodytą nusikalstamą veiką būtų baudžiama.

3. Kiekviena valstybė narė imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už kėsinimąsi įvykdyti 1 straipsnio 1 dalyje ir 3 straipsnio dalies d–f punktuose nurodytą nusikalstamą veiką, išskyrus 1 straipsnio 1 dalies f punkte numatytą laikymą ir 1 straipsnio 1 dalies i punkte nurodytą nusikalstamą veiką, būtų baudžiama.

4. Kiekviena valstybė narė gali nuspręsti imtis reikiamų priemonių užtikrinti, kad už kėsinimąsi įvykdyti 3 straipsnio

2 dalies b ir c punktuose nurodytą nusikalstamą veiką būtų baudžiama.“

2 straipsnis

Pagrindiniai principai, susiję su saviraiškos laisve

Šiuo pamatiniu sprendimu nereikalaujama, kad valstybės narės imtųsi priemonių, prieštaraujančių pagrindiniams principams, susijusiems su saviraiškos laisve, ypač spaudos laisve ir saviraiškos laisve kitose žiniasklaidos priemonėse, susijusiems su konstitucinėmis tradicijomis ar taisyklėmis, reglamentuojančiomis spaudos ar kitų žiniasklaidos priemonių teises ir pareigas bei procedūrinę garantijas, jei šios taisyklės yra susijusios su atsakomybės nustatymu ar apribojimu.

3 straipsnis

Įgyvendinimas ir pranešimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kurios įsigaliojusios įgyvendina šį pamatinį sprendimą nuo 2010 m. gruodžio 9 d. Įgyvendindamos šį pamatinį sprendimą valstybės narės turi užtikrinti, kad baudžiamoji atsakomybė būtų taikoma proporcingai atsižvelgiant į tai, kad siekiama teisėtų tikslų ir kad to reikia demokratinei visuomenei, bei panaikinant visų formų savivalę ir diskriminaciją.

2. Iki 2010 m. gruodžio 9 d. valstybės narės Tarybos Generaliniam sekretoriui ir Komisijai išsiunčia nuostatų, kuriomis į jų nacionalinę teisę perkeliama pagal šį pamatinį sprendimą joms nustatyti įsipareigojimai, tekstą. Remdamasi pranešimu, parengtu naudojant šią informaciją, ir Komisijos ataskaita, Taryba iki 2011 m. gruodžio 9 d. įvertina, koku mastu valstybės narės ėmėsi priemonių, būtinų šio pamatinio sprendimo nuostatomis įgyvendinti.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis pamatinis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Priimta Briuselyje, 2008 m. lapkričio 28 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

M. ALLIOT-MARIE